

Wyrok z dnia 21 listopada 2001 r.

II UKN 598/00

O uprawnieniu do emerytury na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) decyduje łączne spełnienie przez pracownika wszystkich warunków określonych w tym przepisie, a nie jego przekonanie, że charakter lub warunki pracy wystarczają do uznania jej za wykonywaną w szczególnych warunkach.

Przewodniczący SSN Beata Gudowska, Sędziowie SN: Roman Kuczyński, Maria Tyszal (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2001 r. sprawy z wniosku Kazimierza M. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w K. o emeryturę, na skutek kasacji wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 maja 2000 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Okręgowy-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kielcach wyrokiem z dnia 9 lipca 1999 r. [...] oddalił odwołanie Kazimierza M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych-Oddziału w K. z dnia 26 lutego 1999 r., odmawiającej przyznania prawa do emerytury na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), wobec wykazania jedynie 9 lat, 4 miesięcy i 17 dni pracy w szczególnych warunkach, zamiast wymaganych 15 lat.

Sąd Apelacyjny-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krakowie wyrokiem z dnia 11 maja 2000 r. [...] oddalił apelację wnioskodawcy uznając za prawidłowe

zarówno ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji, jak i wskazaną podstawę prawną zaskarżonego rozstrzygnięcia. Sąd podkreślił w uzasadnieniu swego orzeczenia, że nawet jeśli w spornym okresie od 16 kwietnia 1968 r. do 31 stycznia 1982 r., w Zjednoczonych Zakładach Ceramicznych Płytek i Wyrobów Sanitarnych „C.” w K., wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach, to jej wymiar wynosił „co najwyżej 70%, a pozostałe 30% pracował w biurze”.

W kasacji od tego wyroku, pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił: „naruszenie przepisów prawa materialnego - a to przepisu § 2 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.), a także ust. 24 działu XIV załącznika A do cytowanego aktu prawnego. Naruszenie wymienionych przepisów nastąpiło poprzez błędne przyjęcie, iż skoro świadczona przez odwołującego się praca związana z nadzorem inżynierskim w kopalniach wiązała się z koniecznością przebywania w kopalni przez ok. 70% czasu pracy, podczas gdy pozostałe 30% odwołujący się spędzał w biurze to uznać należy, że praca w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze nie była wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy”.

Wskazując na tę podstawę skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach.

Rozpoznając sprawę Sąd Najwyższy wziął pod uwagę, co następuje:

Kasacja jest środkiem zaskarżenia o charakterze ściśle prawnym o ograniczonym zakresie podmiotowym, przedmiotowym i czasowym, a stosownie do art. 393¹¹ KPC - w postępowaniu kasacyjnym, Sąd Najwyższy jest związany granicami kasacji wyznaczonymi przytoczonymi w niej podstawami, skonkretyzowanymi zarzutami i ich uzasadnieniem oraz wnioskami.

Przytoczona w sprawie podstawa kasacyjna jest nie tylko nieusprawiedliwiona, ale i całkowicie chybiona. Przede wszystkim należy przypomnieć, że na mocy art. 393¹⁵ KPC, przy rozpoznawaniu zasadności kasacji wniesionej jedynie z zarzutem

naruszenia prawa materialnego Sąd Najwyższy jest związany stanem faktycznym stanowiącym podstawę wydania zaskarżonego wyroku. Oznacza to, że bezprzedmiotowa jest ta część kasacji, w której kwestionowane jest ustalenie Sądu drugiej instancji, że wnioskodawca wykonywał pracę w szczególnych warunkach jedynie w części ustawowego czasu jego pracy. Pozbawione natomiast znaczenia prawnego są argumenty przedstawiające przekonanie skarżącego o charakterze jego pracy. Przepis § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43 ze zm.) jednoznacznie stanowi, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Na czym polega naruszenie zaskarżonym wyrokiem tego przepisu wobec niezakwestionowanego ustalenia, że wnioskodawca przez około 30% czasu pracy wykonywał pracę biurową, nie objętą stosownym wykazem stanowiącym załącznik do rozporządzenia, tego autor kasacji nie przedstawił. Podkreślić należy, że o uprawnieniach pracownika do emerytury na warunkach przewidzianych w rozporządzeniu decyduje łączne spełnienie określonych w nim przesłanek, a nie przekonanie pracownika, że: „stres, skupienie i napięcie psychiczne związane z podejmowanymi czynnościami i odpowiedzialnością osoby nadzorującej pracę” są wystarczające do uznania takiej pracy za pracę w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 393¹² KPC orzekł jak w sentencji wyroku.

=====